

5. O EDUCARE MAI BUNA PENTRU O MAI BUNA INTEGRARE A GRUPURILOR VULNERABILE, IN SPECIAL PENTRU MINORITATEA ROMA DIN MICROREGIUNEA GAL "CODRII BUCOVINEI"

Codul măsurii: M 5/ 6A, 6B

Tipul măsurii: xInvestitii

xServicii

Sprijin forfetar

1.Descrierea generală a măsurii, inclusiv a logicii de intervenție a acesteia și a contribuției la prioritățile strategiei, la domeniile de intervenție, la obiectivele transversale și a complementarității cu alte măsuri din SDL

1.1. Justificare. Corelare cu analiza SWOT

Potrivit celor mai recente date pe care administrația publică centrală le are la dispoziție, grupul cetățenilor români aparținând minorității rome manifestă, în cadrul grupurilor vulnerabile, un risc mai ridicat de excluziune socială²⁰. În alți termeni este vorba despre existența unui decalaj de incluziune socială a romilor în comparație cu populația majoritară, a unei diferențe semnificative de acumulare educațională, de incluziune pe piața muncii, în ceea ce privește starea de sănătate și a locuirii. Gradul de incluziune socială a cetățenilor români aparținând minorității rome, la fel ca în restul țărilor din Uniunea Europeană, este inferior mediei naționale la toate capitolele care caracterizează calitatea vieții, iar explicația unei asemenea situații se regăsește într-un complex de cauze care țin atât de blocajul într-un cerc vicios al sărăciei perpetuat de la o generație la alta, cât și de manifestarea unor mecanisme sociale care pot provoca uneori marginalizare socială. Din populația rurală, 6,2 la sută locuiește în zone rurale marginalizate. Acestea sunt sectoare cu lipsuri severe, locuite de persoane cu un nivel redus de educație și care își câștigă existența în sectorul informal (în special în agricultură), locuind în condiții precare, în case supraaglomerate, cu acces redus sau inexistent la apă sau la electricitate. Aceste zone marginalizate tind să fie compuse din concentrații de gospodării cu venituri reduse, ai căror locuitori au un nivel redus de educație și de calificări relevante pentru piața forței de muncă, o preponderență crescută a familiilor monoparentale, un număr mare de copii și un procent ridicat de infracțiuni minore.

Măsura contribuie la creșterea accesului la servicii de ocupare și implicit la creșterea gradului de incluziune socială a grupurilor vulnerabile în general și a populației de etnie roma în special. Această măsură vizează:

- ✓ Identificarea nevoilor de formare profesională (calificare/recalificare) a persoanelor vulnerabile (inclusiv minoritate roma) în deplin acord cu nevoile pieței muncii și cu studiile/educația de bază a persoanelor din grupurile țintă;
- ✓ Identificarea acelor meserii/calificări care să valorizeze la potențial maximal deprinderile și abilitățile intrinseci ale populației minoritare în special de etnie roma, astfel încât inserția pe piața muncii să se realizeze cât mai optim
- ✓ Necesitatea dezvoltării de unități de învățământ prescolar (grădinițe) în zonele în care există astfel de nevoi la populația vulnerabilă (inclusiv populația de etnie roma)
- ✓ dezvoltarea serviciilor comunitare tip creșă / after school astfel încât să crească nivelul de educație și coeziune al comunităților în care există populație vulnerabilă.
- ✓ Incurajarea activităților care implica dialogul și colaborarea în scopul evitării fenomenului de segregare.

1.2. Obiectivul de dezvoltare rurală al Reg(UE) 1305/2013:

iii) Obținerea unei dezvoltări teritoriale echilibrate a economiilor și comunităților rurale, inclusiv crearea și menținerea de locuri de muncă.

1.3. Obiectivul specific local al măsurii:

- Asigurarea creșterii gradului de ocupare în rândul minorităților cu accent pe etnia roma,
- Crearea infrastructurii necesare activităților de economie socială, a învățământului prescolar pentru grupuri vulnerabile (inclusiv minoritate roma)
- Reducerea sărăciei și îmbunătățirea calității vieții,
- Conservarea moștenirii culturale,
- Îmbunătățirea condițiilor de viață a locuitorilor prin dezvoltarea spațiilor publice locale,
- Creșterea numărului de locuitori din teritoriul GAL care beneficiază de servicii îmbunătățite,
- Realizarea incluziunii sociale.
- Acțiuni specifice în domeniul combaterii discriminării și reducerea fenomenului de segregare.

Proiectele sprijinite la nivelul strategiei de dezvoltare locală au un impact pozitiv asupra obiectivelor FEADR

1.4. Contribuție la prioritatea/prioritățile prevăzute la art.5, Reg.(UE) nr.1305/2013:

Măsura contribuie la **P6**: Promovarea incluziunii sociale, a reducerii sărăciei și a dezvoltării economice în zonele rurale.

1.5. Măsura corespunde obiectivelor art. 20 din Reg.(UE) nr.1305/2013

✓ **Articolul 20**

1.6. Măsura contribuie la Domeniul de intervenție 6A) și 6B)

Măsura contribuie la DI: 6B) Încurajarea dezvoltării locale în zonele rurale (**DI principal**)

6A) Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă

1.7. Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013: Mediu și climă, inovare

Măsura contribuie la obiectivele transversale: mediu și climă, inovare.

Potențialii beneficiari sunt încurajați ca în cadrul proiectelor să utilizeze soluții care conduc la eficientizarea consumului de energie. Reducerea consumului de energie prin măsuri de eficientizare a consumului și prin utilizarea cât mai largă a energiei din surse regenerabile prezintă o bună soluție pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră.

1.8. Complementaritatea cu alte măsuri din SDL:

Măsura este complementară cu măsurile: M1/6C, M2/5C,6A, M4/6B și M6/2A,3A,6A.

1.9. Sinergia cu alte măsuri din SDL

Împreună cu măsurile: M1/6C, M2/5C,6A, M3/1A,1B, M4/6B, și M6/2A,3A,6A contribuie la prioritatea: **P6**.

2. Valoarea adăugată a măsurii

- Potențialul de forță de muncă al minorităților ce rezultă în urma implementării proiectelor
- Existența pe teritoriul GAL a minorităților (rome etc)
- Romii din teritoriu înregistrează o participare redusă pe piața formală a muncii, dar au o participare ridicată pe piața informală a muncii

- Punerea în valoare a talentelor artistice ale minoritatilor inclusiv etnia roma

Caracter inovativ:

- ✓ sprijinirea economiei sociale prin asigurarea de locuri de muncă pentru minoritati inclusiv etnia roma
- ✓ accesul minoritatilor inclusiv etnia roma la servicii/ infrastructuri de care nu au mai beneficiat anterior
- ✓ asigurarea condițiilor favorabile pentru incluziunea socială a copiilor din cadrul minoritatilor inclusiv etnia roma
- ✓ metode inovative de combatere a discriminării și de prevenire a abandonului școlar

3. Trimiteri la alte acte legislative

- Legea nr. 219/2015 privind economia socială; HG nr. 18/2015 pentru aprobarea Strategiei Guvernului României de incluziune a cetățenilor români aparținând minorității rome pentru perioada 2015-2020, cu modificările și completările ulterioare; HG nr. 383/2015 pentru aprobarea Strategiei naționale privind incluziunea socială și reducerea sărăciei pentru perioada 2015-2020; H.G.nr. 867/2015 pentru aprobarea Nomenclatorului serviciilor sociale, precum și a regulamentelor-cadru de organizare și funcționare a serviciilor sociale; RE 1303/2013; RE 1305/2013

4. Beneficiari direcți/indirecți (grup țintă)

4.1. Beneficiari direcți:

- ✓ Entități publice: Comune și asociații de dezvoltare intercomunitară
- ✓ Societate civilă: Asociații și fundații, inclusiv GAL-ul în cazul în care nu există alți solicitanți
- ✓ Entități private: Furnizori de formare profesională
- ✓ Parteneriate

4.2. Beneficiarii indirecți

- Minoritatea roma alături de ruși-lipoveni de pe teritoriul GAL
- Grupuri vulnerabile
- Fermierii din teritoriul GAL

5. Tip de sprijin (conform art. 67 din Reg. (UE) nr.1303/2013)

- *Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv de solicitant.*
- *Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare sau a unei garanții echivalente corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art.45(4) și art.63 ale Reg.(UE) nr. 1305/2013.*

Sprijinul public nerambursabil va respecta prevederile R(CE) nr. 1407/2013 cu privire la sprijinul de minimis, se acordă pentru o perioadă de maxim trei ani și nu va depăși 200.000 euro/beneficiar (întreprindere unică) pe 3 ani fiscali. Valoarea totală a ajutoarelor de minimis acordate unei întreprinderi unice care efectuează transport de mărfuri în contul terților sau contra cost nu depășește suma de 100 000 EUR pe durata a trei exerciții financiare.

6. Tipuri de acțiuni eligibile și neeligibile

6.1. Acțiuni eligibile

1. Acțiuni de formare profesională și de dobândire de competențe, activități demonstrative și acțiuni de informare - pot include: cursuri de formare, ateliere de lucru și îndrumare profesională.

2. Activități educative: achiziționarea de echipamente; achiziționare de rechizite; programe speciale (conform unei analize de nevoi locale); transporturi ocazionale în vederea realizării programelor speciale (vizite, excursii, etc.)

3. Investiții corporale și necorporale în patrimoniul cultural

4. Acțiuni de conștientizare privind mediul înconjurător

5. Acțiuni specifice în domeniul combaterii discriminării și reducerea fenomenului de segregare:

- ❖ organizarea de cursuri de educație alternativă (ex. sport, muzică, artă, activități de autocunoaștere și de cunoașterea celuilalt etc) în care participă membrii din comunitatea segregată și din comunitatea majoritară
  - ❖ facilitarea accesului la școală - în cazul în care distanța parcursă de copii este o problemă, atunci se va asigura transportul prin achiziționarea de microbuze școlare
  - ❖ organizarea periodică de activități comune între copii, tineri, părinți din comunitatea segregată și din comunitatea majoritară
  - ❖ activități de cunoaștere a membrilor grupului segregat - de ex. istoria romilor, obiceiuri locale etc
  - ❖ centrele (sau activitățile) de tip școală după școală care să asigure participarea copiilor din comunitatea segregată și din comunitatea nesegregată.
  - ❖ organizarea de sesiuni de instruire și mediere în vederea ocupării unui loc de muncă
- activități/ campanii de informare referitoare la o viață sănătoasă la care să participe atât membrii comunității segregate, cât și membrii comunității majoritare.

6. Dotarea unităților școlare (materiale didactice, mobilier etc.) care au copii din categoria grupurilor vulnerabile inclusiv minorități locale (în special minoritatea romă);

7. Înființarea, modernizarea și amenajarea spațiilor de joacă și a terenurilor de sport în comunitățile care au populație din categoria grupurilor vulnerabile, inclusiv minorități locale (în special minoritatea romă);

6.2. Cheltuieli neeligibile

- ✓ Nu sunt eligibile echipamente second-hand.
- ✓ Cheltuieli în conformitate cu art. 69, alin (3) din R (UE) nr. 1303/2013 și anume: a. dobânzi debitoare; b. achiziționarea de terenuri construite și neconstruite; c. taxa pe valoarea adăugată, cu excepția cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislației naționale privind TVA-ul sau a prevederilor specifice pentru instrumente financiare; d. în cazul contractelor de leasing, celelalte costuri legate de contractele de leasing, cum ar fi marja locatorului, costurile de refinanțare a dobânzilor, cheltuielile generale și cheltuielile de asigurare; e. cheltuielile nedeductibile fiscal conform Codului Fiscal, cu modificările și completările ulterioare

7. Condiții de eligibilitate

- Solicitantul să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;
- Solicitantul nu trebuie să fie în insolvență sau incapacitate de plată;

- Solicitantul se angajează ca va asigura mentenanța investiției pe o perioadă de minim 5 ani de la data ultimei plăți;
  - Investiția să se încadreze în tipul de sprijin prevăzut prin măsură;
  - Investiția trebuie să fie în corelare cu strategia de dezvoltare locală, județeană, națională aprobată;
  - Investiția să se realizeze în teritoriul GAL și să deservească cel puțin o localitate din teritoriu;
  - Persoanele beneficiare ale activităților de informare, transfer de cunoștințe/schimburi de experiență și de bune practici trebuie să facă parte din grupul țintă și să fie din teritoriul GAL
  - Activitățile de transfer de cunoștințe și schimburi de experiență și bune practici pot avea loc și în afara teritoriului GAL
- Se vor respecta condițiile generale de eligibilitate aplicabile tuturor măsurilor (conform Regulamentelor Europene, prevederilor din HG 226/2015 și PNDR).

8. Criterii de selecție

- ✓ Numărul de locuri de muncă create
- ✓ Sunt prioritizați în cadrul fermierilor cei care au beneficiat la finanțare prin măsura M6/2A,3A,6A și prin măsura M1/6C
- ✓ Ca beneficiari direcți în vederea formării profesionale sunt prioritizate entități private: Furnizori de formare profesională care au beneficiat de finanțare prin măsura M2/5A, 6A
- ✓ Din cadrul beneficiari indirecti: grupuri vulnerabile, sunt prioritizate persoanele care au beneficiat la finanțare prin măsura M4/6B
- ✓ Proiectele propun activități de formare profesională și de dobândire de competențe din domenii cât mai variate
- ✓ Proiectele propun soluții inovative pentru atingerea obiectivelor stabilite prin SDL
- ✓ Solicitantul va justifica utilitatea proiectului pentru mai multe UAT de pe teritoriul GAL

Criteriile de selecție vor fi detaliate suplimentar în Ghidul Solicitantului și vor avea în vedere prevederile art. 49 al Reg. (UE) nr. 1305/2013 urmărind să asigure tratamentul egal al solicitanților, o mai bună utilizare a resurselor financiare și direcționarea măsurilor în conformitate cu prioritățile Uniunii în materie de dezvoltare rurală.

9. Sume (aplicabile) și rata sprijinului

Intensitatea sprijinului va fi de:

- 100% pentru investiții negeneratoare de venit
- 100% pentru investiții generatoare de venit cu utilitate publică

Suma maximă nerambursabilă pe proiect va fi 50.000 euro.

Fond disponibil pe măsură 80.661,14 euro.

Se vor aplica regulile de ajutor de stat, dacă va fi cazul.

10. Indicatori de monitorizare

- Număr de beneficiari direcți sprijiniți-indicator local (minim 1)
- Locuri de muncă create - indicator specific Leader
- Populația netă care beneficiază de servicii/ infrastructura îmbunătățită (DI 6B) (minoritatea de pe teritoriul GAL; Grupuri vulnerabile; Fermierii din teritoriul GAL)

- Cheltuielile publice totale- indicator local 50.000 euro
- Numarul de proiecte ce au componente inovative si/sau de protectia mediului : 1 (indicator local).